

CYNGOR GWYNEDD

PWYLLGOR	PWYLLGOR ARCHWILIO
DYDDIAD	29 MEDI 2011
TEITL	CYNNYRCH YR ADAIN ARCHWILIO MEWNOL – GWAITH UWCHRADDIO PONT BRIWET
PWRPAS YR ADRODDIAD	YSTYRIED CRYNHOD O'R ADRODDIAD ARCHWILIAD MEWNOL, AR GAIS Y CADEIRYDD A'R IS-GADEIRYDD
AWDUR	DEWI MORGAN, UWCH REOLWR ARCHWILIO A RISG
GWEITHREDIAD	DERBYN YR ADRODDIAD, SYLWEBU AR Y CYNNWYS A CHEFNOGI'R ARGYMHELLION SYDD EISIOES WEDI'U CYFLWYNO I'R GWASANAETHAU PERTHNASOL ER GWEITHREDIAD

I. CYFLWYNIAD

- 1.1 Yn dilyn ystyriaeth o'r adroddiadau archwiliad mewnol a ryddhawyd yn ystod y cyfnod o'r 1^{af} Mehefin 2011 hyd at 31^{ain} Awst 2011, mae Cadeirydd ac Is-Gadeirydd y Pwyllgor wedi gwneud cais i swyddogion o'r Adran Rheoleiddio fynychu'r cyfarfod er mwyn gallu ateb unrhyw gwestiynau ynglyn â'r risgiau sy'n gysylltiedig â chynllun uwchraddio Pont Briwet, ac unrhyw faterion eraill sydd yn codi o'r adroddiad archwiliad "Gwaith Uwchraddio Pont Briwet".
- 1.2 Mae crynhoad o'r adroddiad archwiliad mewnol wedi ei cynnwys yn yr atodiad.

2. ARGYMHELLIAD

- 2.1 Gofynnir i'r Pwyllgor dderbyn crynhoad yr adroddiad archwiliad mewnol, sylwebu ar y cynnwys yn ôl dymuniad yr aelodau, a chefnogi'r argymhellion sydd eisioes wedi'u cyflwyno i reolwyr yr Adran Rheoleiddio er gweithrediad.

GWAITH UWCHRADDIO PONT BRIWET Rheoleiddio

Cefndir

Mae'r adroddiad hwn yn egluro'r sefyllfa a welwyd pan yn cynnal adolygiad ym Mai 2011 o gynllun uwchraddio Pont Briwet. Mae Pont Briwet yn adeilad pont goed rhestredig graddfa II sy'n croesi afon Dwryd ger Penrhyndeudraeth. Adeiladwyd y bont bresennol yn 1860 ac mae'n cario ffordd doll breifat a lein rheilffordd Arfordir y Cambrian.

Mae dogfen o'r enw 'Cynllun Gwella Pont Briwet' sydd ar safle gwe Cyngor Gwynedd yn nodi'r mai amcanion y cynllun hwn fel y ganlyn:

- “Darparu gwell cyfleuster trafndiaeth gyda gwahanol ddulliau o arwyddocad lleol, rhanbarthol a chenedlaethol.
- Adeiladu ffordd a phont rheilffordd gyfun newydd gydag oes o 120 mlynedd fan leiaf i'r dyluniad.
- Ailadeiladu pont y ffordd fel un ddwy ffordd, sy'n gadael i draffig basio'n rhwydd.
- Uwchraddio'r cyswllt ffordd gan alluogi i gerbydau HGV a cherbydau'r gwasanaethau brys gael mynediad at ardal wledig Ardudwy.
- Creu llwybr troed a llwybr beiciau dros y bont gan gysylltu â'r Llwybr Arfordirol Cenedlaethol a Llwybr Beicio Cenedlaethol Cymru (rhif 8)
- Uwchraddio'r ffordd sy'n arwain at y safle o'r gogledd a'r de er mwyn galluogi i draffig dwyffordd deithio yma.
- Datblygu mesurau rheoli traffig yng nghanol Penrhyndeudraeth fydd yn ymateb i'r llif traffig cynyddol tuag at Bont Briwet.
- Gwella mynediad at gyflogaeth a chreu gwell hinsawdd ar gyfer datblygu cyfleon gwaith o ansawdd.
- Gwella hygyrchedd at ganolfannau cyflogaeth allweddol megis Porthmadog, Pwllheli, Caernarfon, Harlech ac Abermaw
- Diogelu dyfodol hirdymor rheilffordd arfordir y Cambrian
- Lleihau costau teithio wrth wneud y siwrne yn llai a gwneud i ffwrdd efo'r toll”.

Cyngor Gwynedd yw hyrwyddwr y prosiect (project sponsor).

Bwriad yr Archwiliad

Bwriad yr archwiliad oedd sicrhau bod gan Cyngor Gwynedd drefniadau cadarn a digonol ar gyfer cyflawni gwaith uwchraddio ar Pont Briwet.

Cwmpas yr Archwiliad

Mae'r adolygiad hwn yn cwmpasu trafod sefyllfa ddiweddaraf y prosiect gyda'r swyddogion perthnasol (mis Mai 2011) ac yn asesu trefniadau'r Adran Rheoleiddio dan wahanol benawdau gogyfer gweinyddu'r prosiect, ac yn arbennig yr amodau sy'n cael eu gosod gan WEFO.

Prif Ddarganfyddiadau

Gan mai Cyngor Gwynedd yw hyrwyddwr y prosiect ac yn atebol am gyllid grant ERDF a TRACC, mae risgiau sylweddol i'r Cyngor yn y cynllun hwn, yn ariannol ac enw da (*reputational*). Gwelwyd fod cofrestr risg wedi ei chreu mewn gweithdy risg ar 23/04/2009. Cafwyd cadarnhad nad yw'r gofrestr wedi ei diweddarau ers hynny. Awgrymwyd gan yr archwilwyr hefyd fod rhai risgiau oedd yn berthnasol i'r prosiect heb eu cynnwys yn y gofrestr.

Mae'r prosiect yn gymhleth yn nhermau cyfrifo a dynameg gweithio mewn partneriaeth, a'r risgiau sy'n gysylltiedig ag adeiladu strwythur pont newydd. Mae angen sicrhau bod trefniadau cefnogol gweinyddol yn eu lle mor fuan â phosibl a cyn i'r gwaith adeiladu ddechrau ar y cynllun, fel bod sicrwydd yn gallu cael ei roi ar yr amgylchedd rheolaethol. Mae sefydlu trefn gadarn i reoli'r grant yn angenrheidiol er mwyn cydymffurfio gyda Rheolau Gweithdrefn Ariannol y Cyngor ble nodir (paragraff 24.2) bod rhaid "*sicrhau cydymffurfiaeth gydag amodau allweddol y gronfa ariannol ac unrhyw ofynion statudol, a bod cyfrifoldebau'r corff atebol, boed hynny yn Gyngor Gwynedd neu trydydd parti, wedi eu deall yn llwyr*".

Barn yr Archwiliad

Barn yr Archwiliad yw na ellir datgan sicrwydd o briodoldeb ariannol yng nghynllun uwchraddio Pont Briwet gan na ellir dibynnu ar y rheolaethau mewn lle, ond ni ddarganfuwyd colledion / twyll yn deillio o'r gwendidau rheolaeth. Mae prif argymhellion yr adroddiad fel a ganlyn:

- **Dylid sefydlu trefn, mewn cydweithrediad gyda'r Adran Gyllid, er mwyn sicrhau bod holl gostau'r prosiect yn cael eu cofnodi (costau Network Rail a Cyngor Gwynedd) a bod trefn gadarn yn ei le er mwyn arddangos pwy sy'n cyllido elfennau o'r gwaith.**
- **Dylid sefydlu cyllideb refeniw ar gyfer cynllun Pont Briwet (ymofyniad paragraff 24.2 (c) o Reolau Gweithdrefn Ariannol y Cyngor). Dylid ystyried hysbysebu swydd Cydlynnydd Prosiectau fel bod modd cyfalafu'r cyflog fel rhan o'r ased ac er mwyn adhawlio grant am y costau cyflogi. Dylid hefyd ystyried adennill costau swyddogion eraill sydd yn ynghlwm ar y prosiect, ond byddai rhaid i swyddogion nad sy'n gweithio'n llawn amser ar y cynllun gwblhau amserlenni gwaith.**
- **Dylid sicrhau nad oes costau wedi eu cyfalafu yn groes i reolau cyfrifo cyfalaf.**
- **Bydd rhaid i'r Adran Rheoleiddio allu arddangos costau'r ffordd ar wahân i weddill y cynllun fel bod modd cyfalafu y rhan benodol o'r ased ar y pris adeiladu.**
- **Mae'n angenrheidiol bod y risgiau yn cael eu trosglwyddo i'r partion sydd yn fwyaf abl i'w rheoli boed hynny'r client neu'r contractwr. Mae'n hanfodol hefyd bod y gofrestr risg yn ddogfen 'fyw'.**
- **Er mwyn sicrhau bod y gwariant yn cydymffurfio gyda rheolau cymorth gwladol dylai unrhyw gaffael sy'n ymwneud ar y prosiect hwn o hyn allan gydymffurfio gyda Rheolau Gweithdrefn Contractau'r Cyngor.**
- **Byddai'n fanteisiol sefydlu Bwrdd Prosiect dros gyfnod y cynllun er mwyn sicrhau bod pwynt o reolaeth ac arweinyddiaeth fewnol yn ei le.**